

УДК 658.012.32

Кочерженко К. – ст. гр. БМ-31

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

СТИМУЛЮВАННЯ ЯК МОТИВУЮЧИЙ АСПЕКТ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Зяйлик М.Ф.

Підвищення трудової активності членів суспільства на базі формування стійкої мотивації праці вимагає створення ефективної системи стимулювання, що пов'язано з вирішенням ряду складних економічних і соціальних задач, однією з яких є створення дієвого механізму стимулювання виробничої діяльності персоналу підприємств, спрямованого на підвищення продуктивності праці.

Стимулювання праці виступає як сукупність форм зовнішнього впливу на працівників, за допомогою яких суб'єкти стимулювання праці вирішують суперечності у процесі залучення різних працівників до неоднакових за змістом видів праці. Тому об'єктом стимулювання праці є не так самі люди, як їхні економічні інтереси, що залежать від потреб окремої людини.

Стимулювання праці – це не тільки надтарифна система оплати, а й тарифна. Сюди входять також форми економічного стимулювання, які важливо залучити для стримування інфляційних тенденцій у економіці. У механізмі стимулювання праці також необхідно виділити як підсистеми моральне і соціальне стимулювання, форми яких впливають на інтереси людей, що знаходяться у площині свідомості. Моральне стимулювання знімає суперечності між необхідністю виконувати потрібну підприємствам роботу і неналежною матеріальною зацікавленістю в ній окремого працівника. Традиційні види морального стимулювання слід і надалі використовувати, але їх треба доповнити адекватними ринковій економіці видами (імідж фірми, випуск товарів на експорт тощо).

У механізмі стимулювання праці особливе місце належить такій складовій, як стимулювання підприємницької праці, та теоретичні засади якого потребують глибшого наукового аналізу. Підприємців стимулює не тільки розмір доходу, а й можливість самостійного його розподілу. Коли держава переходить оптимальну межу оподаткування чистого доходу, позитивна сила впливу підприємницьких стимулів різко зменшується. Також повинні бути закладені, крім позитивних, і негативні стимули, зокрема фінансові (штрафи).

Серед матеріальних стимулів праці провідне місце посідає заробітна плата, вона відображає як вартість робочої сили, так і ціну послуги, яку надає найманий працівник. Провідна роль заробітної плати у механізмі стимулювання праці пояснюється ще й тим, що лише вона охоплює усі його функції у комплексі. З метою підвищення рівня заробітної плати та дієвості всього механізму стимулювання праці пропонуємо підвищити заробітну плату в легкій та харчовій промисловості та сфері послуг, які в змозі забезпечити збільшення випуску товарів і послуг. Важливою проблемою у стимулювання основних суб'єктів процесу праці є подолання відчуженості від власності, праці та її результатів, яке склалося в період функціонування командної економіки. У цілому при розробці механізму стимулювання праці треба враховувати, що воно регулюється системою економічних законів, а не тільки законами ринку. Неврахування останнього факту й призвело до зниження ефективності впливу механізму стимулювання праці на розвиток економіки України, дестабілізації фінансового стану.